

РЕШЕНИЕ

№ 21762

гр. София, 01.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в
публично заседание на 29.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **8131** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 1, ал. 1 от закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Предявена е искова молба от „Сток енерджи“ ЕООД против Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с която се претендира заплащане на обезщетение за причинени имуществени вреди на основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

Ищецът твърди, че в качеството му на търговец на електрическа енергия по Лицензия № Л-503-15 от 24.08.2018 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, издадена на основание чл. 39, ал. 1, т. 5 от ЗЕ от КЕВР, с включени права и задължения на координатор на балансираща група, носи отговорност пред независимия преносен оператор - „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД за реализираните небаланси на групата и дължи заплащане на разходите за тях. Твърди още, че увреждането е в резултат на отменен незаконосъобразен административен акт на КЕВР - Решение № Ц-37/29.12.2023 г., в частта му от т. 1 от диспозитива, отменено с влязло в сила съдебно Решение № 10306 от 28.06.2024 г. по адм. дело №896/2024 г. на АССГ.

Според ищеца, поради предвиденото в ЗЕ предварително действие на отменения административен акт на КЕВР, е претърпял вреди, изразяващи се в заплатена по-висока стойност на небаланси за периода 01.01.2024 г. – 30.04.2024 г. Размерът на вредите, според изложеното в исковата молба, се изразява в разликата между реалната стойност на небалансите и

незаконосъобразния определен минимум по отменения незаконосъобразен административен акт.

Ето защо, претендира заплащане на обезщетение за имуществени вреди и лихва за забава върху главницата. Исковата претенция е конкретизирана по месеци и суми за периода 01.01.2024 г. – 30.04.2024 г. Претендира се и законната лихва върху главниците, считано от датата на завеждане на исковата молба, до окончателното им изплащане, както и сторените по делото разноски.

С протоколно определение от 29.04.2026г. е допуснато изменение размера на обективносъединените искове, както следва: претендира се заплащане на обезщетение за имуществени вреди, причинени от отменено с Решение № 10306 от 28.06.2024 г. по адм. дело №896/2024 г. на АССГ, оставено в сила с Решение №3388 от 01.04.2025 г. по адм. дело № 11345/2024 г. на ВАС, като незаконосъобразно, Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР, в частта му от т. 1 от диспозитива, в размер общо на 179 369,61 евро (сто седемдесет и девет хиляди триста шестдесет и девет евро и шестдесет и един цента), от които главница в общ размер на 171 758,33 евро (сто седемдесет и една хиляди седемстотин петдесет и осем евро и тридесет и три цента) и законни лихви в общ размер на 7 611,28 евро (седем хиляди шестстотин и единадесет евро и двадесет и осем цента), разпределени както следва:

-сумата от 2 710,85 евро (две хиляди седемстотин и десет евро и осемдесет и пет цента), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за периода 01.01.2024г.-31.01.2024 г.;

-законна лихва за забава в размер на 120,13 евро (сто и двадесет евро и тринадесет цента) върху горепосочената главница за периода от 01.04.2025 г. до 04.08.2025г.;

-сумата от 37 066,24 евро (тридесет и седем хиляди и шестдесет и шест евро и двадесет и четири цента), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за периода 01.02.2024г. - 29.02.2024 г.;

-законна лихва за забава в размер на 1 642,55 евро (хиляда шестстотин четиридесет и две евро и петдесет и пет цента) върху горепосочената главница за периода от 01.04.2025 г. до 04.08.2025 г. ;

-сумата от 54 116,90 евро (петдесет и четири хиляди сто и шестнадесет евро и деветдесет цента), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за периода 01.03.2024г.-31.03.2024 г.;

-законна лихва за забава в размер на 2 398,13 евро (две хиляди триста деветдесет и осем евро и тринадесет цента) върху горепосочената главница за периода от 01.04.2025 г. до 04.08.2025 г.;

-сумата от 77 864,34 евро (седемдесет и седем хиляди осемстотин шестдесет и четири евро и тридесет и четири цента), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за периода 01.04.2024г.-30.04.2024 г.;

-законна лихва за забава в размер на 3 450,47 евро (три хиляди четиристотин и петдесет евро и четиридесет и седем цента) върху горепосочената главница за периода от 01.04.2025 г. до 04.08.2025 г.; ВЕДНО със законната лихва върху главницата от 171 758,33 евро (сто седемдесет и една хиляди седемстотин петдесет и осем евро и тридесет и три цента), считано от датата на

завеждане на исковата молба -05.08.2026г., до окончателното и изплащане.

Ответникът - Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, в писмен отговор излага доводи за неоснователност на предявените искове. Поддържа, че не е налице отменен административен акт по смисъла на ЗОДОВ, от който да произтичат твърдените вреди, тъй като е налице незавършено служебно административно производство. Излага подробни съображения в тази насока. Освен това, счита, че не са налице доказателства за реално претърпени вреди, а претендираните такива, се основават на хипотетични допускания, а не на реално настъпили и доказани неблагоприятни последици. КЕВР твърди, че с отменения акт не са налагани плащания или санкции на ищеца, същият не се явява доставчик на балансираща енергия, както и ищецът като координатор има сключени договори с членове на балансираща му група, на които е преразпределил разхода за небаланс. Горното изключвало и причинно-следствената връзка между процесния административен акт и твърдените вреди. Ответникът възразява и срещу начина на формиране размера на претендираното обезщетение.

С оглед на това, прави искане предявените искове да бъдат отхвърлени изцяло, като неоснователни и недоказани.

В съдебно заседание, ищецът, чрез процесуалните си представители поддържа предявените искове. Развива подробни доводи. Представя писмени бележки. Претендира заплащане на разноски, по представен списък и доказателства за извършването им.

Ответникът, чрез процесуалните си представители оспорва исковете. Поддържа депозирания отговор. Излага допълнителни доводи в съдебно заседание и писмена защита. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Отправя възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Участващият по делото прокурор от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на исковата претенция. Не излага собствени доводи.

Административен Съд С. - град, I отделение, 18-ти състав, след като взе предвид наведените от страните доводи, изразеното становище на представителя на СГП и обсъди приетите по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Ищецът „Сток енерджи“ ЕООД притежава лицензия №Л-503-15 от 24.08.2018 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, издадена от КЕВР с включени права и задължения на координатор на балансираща група. В това си качество, същият е сключил с „Е. системен оператор“/ ЕСО/ ЕАД- независим преносен оператор, Договор за балансиране №BAL-038/26.06.2019 г. За процесния период 01.01.2024 г. – 30.04.2024 г. ЕСО ЕАД е издало 4 броя фактури към ищеца за балансираща енергия, както и ищецът е издал към ЕСО ЕАД 4 броя фактури за балансираща енергия.

Ответникът-КЕВР е приела Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР, с което по т. 1 от разпоредителната част „1. Определя, считано от 01.01.2024 г. до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране, съгласно Регламент /ЕС/ 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на

сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре, в размер на „Цпдн + 100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh“, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД.

Видно от приложеното по делото Решение № 10306 от 28.06.2024 г. по адм. дело №896/2024 г. на АССГ, оставено в сила с Решение №3388 от 01.04.2025 г. по адм. дело № 11345/2024 г. на ВАС, по жалба на „Енерджи съплай“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], в качеството му на лицензиран търговец на електрическа енергия и координатор на балансираща група, е отменено Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР, в частта му от т. 1 от диспозитива. След отмяна на Решение №Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР, в частта му от т. 1 от диспозитива, административната преписка не е върната на органа.

По искане на ищеца е допусната съдебно-икономическа експертиза, чието заключение съдът кредитира, като обосновано и компетентно. Видно от същото, задълженията на "СТОК ЕНЕРДЖИ" ЕООД от/към оператора ЕСО ЕАД, изчислени по определените цени с Решение № Ц-37 / 29.12.2023 г. на КЕВР за всеки период на сетълмент, през периода 01.01.2024 г. г 30.04.2024 г. , по месеци са посочени на стр. 10 и 11 от заключението. За периодите със статус на регулиране нагоре, т.е. недостиг на електроенергия в системата, когато е необходимо да влезе допълнителна енергия и се активират допълнителни мощности, приложимата цена е била Цпдн+100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh. В останалите случаи на регулиране цените са били съответно: за недостиг Цпдн + 100 лв., за излишък 30% Цпдн, както и половината от сумата на цената за недостиг и цената за излишък, съгласно формулите по Методиката за определяне на цени на балансиращата енергия. С Решение № Ц-37 / 29.12.2023 г. Комисията е определила минимална цена, която да се прилага във всички случаи, в които получената цена по действащата формула от Решение № Ц-27 / 30.12.2022 г., а също и формулата по Решение № Ц-37 / 29.12.2023 г.: Цпдн +100 лв., е по-ниска от 360,00 лв./MWh.

На практика тази промяна би могла теоретично да няма ефект, в случай че за всички периоди на търговия борсовата цена на пазарен сегмент „ден напред“ е по-висока от 260,00 лв./MWh и прибавяйки 100,00 лв./MWh според формулата на Решение № Ц-37/29.12.2023 г. цената достига 360,00 лв./MWh или повече, без да е необходима корекция. В обратната хипотеза обаче, когато цената на пазарен сегмент „ден напред“ е под 260,00 лв./MWh, което се е случило в периодите на сетълмент през посочения период, въвеждането на минимален праг от 360,00 лв./MWh е довело до увеличение на разходите за небаланс при недостиг в системата на координаторите на балансиращи групи. За "СТОК ЕНЕРДЖИ" ЕООД увеличението на разходите за периода 01.01.2024 г. - 30.04.2024 г., е на обща стойност 335 930,10 лева /равностойност в евро -171 758,33/, /вж стр.12 от заключението/.

Експертът е изчислил, че дължимите лихви върху отделните главници, помесечно, за периода от отмяна на незаконосъобразния административен акт до датата на завеждане на исковата молба са в общ размер на 14 886,37 лева с еурова равностойност от 7 611,28 евро.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Предявените искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, са допустими. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически

лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. Исковете се разглеждат по реда на АПК и се предявяват срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие се претендира да са настъпили вредите. Следователно, ответникът КЕВР, като издател на акта, е пасивнопроцесуалнолегитимиран да отговаря по предявените иски.

Относно основателността на исковите претенции съдът намира следното:

Актът, от който се твърди, че е настъпил вредоносен резултат, има характеристиките на административен такъв - приет е при изпълнение на административна дейност. Органът-издател е „административен орган“ по смисъла на §1, т.1 от ДР на АПК. – Комисията за енергийно и водно регулиране е независим специализиран държавен орган, осъществяващ регулирането на дейностите в енергетиката, което се извежда от разпоредбата на чл. 10, ал. 2 вр. ал. 1 ЗЕ. От събраните по делото доказателства се установява, че е налице първата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника по ЗОДОВ - налице е отменен административен акт.

Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР, в частта му от т. 1 от диспозитива, е отменено с Решение № 10306 от 28.06.2024 г. по адм. дело №896/2024 г. на АССГ – Трето отделение, 60 състав, оставено в сила с Решение №3388 от 01.04.2025 г. по адм. дело № 11345/2024 г. на ВАС.

С постановяването на посочения съдебен акт незаконосъобразността на процесното административно решение е установена по несъмнен и окончателен начин, със задължителна сила спрямо всички правни субекти. Макар отменен по жалба на лице, различно от ищеца, на основание чл. 177, ал. 1, изр. второ от АПК - ако оспореният акт бъде отменен, решението има действие по отношение на всички. В тази връзка, отмяната на Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР, в частта му от т. 1 от диспозитива, има действие и спрямо ищеца по настоящото дело. В тази насока, настоящият състав приема, че въпросът за законосъобразността на Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР, в частта му от т. 1 от диспозитива, е окончателно разрешен и не подлежи на повторна съдебна или административна преценка.

Съдът намира, че установената незаконосъобразност на административния акт не се свежда единствено до формалния резултат на неговата съдебна отмяна, а произтича от констатирано нарушение на материалния закон при определянето на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре, в размер на „Цпдн + 100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh“, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД. ВАС е потвърдил изложеното от първоинстанционния съд, че определянето от КЕВР на пределна цена, в случая минимална цена, противоречи на разпоредбата на чл. 31, ал. 1, предл. второ на ЗЕ, а именно цените, които подлежат на регулиране от КЕВР да са основани на обективни критерии и определени по прозрачен начин. Върховният административен съд е посочил изрично, че след отмяната на въпросното решение на КЕВР, административната преписка не следва да се връща на административния орган за ново произнасяне, тъй като отмененият административен акт касае изминали периоди, по които има реализирани сделки на балансиращ пазар и определянето на нова цена за регулиране „нагоре“ с нов акт на КЕВР ще доведе до определяне на цена със задна

дата.

Предвид обстоятелството, че към датата на постановяване на решението на ВАС и към настоящия момент, процесната законова норма на чл. 21, ал. 1, т. 8, предложение второ на ЗЕ, въз основа на която е прието решението на КЕВР, е отменена, ако преписката бе върната на КЕВР и същата постанови ново решение, то същото би било нищожно. В този смисъл, съдът преценява като нееоснователно възражението на ответника, че има незавършило административно производство.

С оглед изложеното, настоящият съдебен състав приема, че първата от кумулативно изискуемите предпоставки за ангажиране отговорността на държавата, в лицето на КЕВР, е налице.

По отношение на втората предпоставка за ангажиране отговорността на КЕВР по ЗОДОВ – настъпване на вреди, настоящата съдебна инстанция счита, че същата е налице, по следните съображения.

Съдът кредитира изцяло заключението на приетата без възражения от страните съдебно-икономическа експертиза, като намира същото за обективно, компетентно, подробно и изготвено в съответствие със събраните по делото доказателства.

Вещото лице е изчислило размера на претърпените от ищеца имуществени вреди като разлика между реално заплатените разходи от ищеца за небаланси към ЕСО за процесния период 01.01.2024 г. – 30.04.2024 г. и тези, извършени от него, съобразно определената пределна цена в Решение №Ц-27/30.12.2022 г. на КЕВР, в частта му по т. 1 от диспозитива за същия период, като същата възлиза общо на 335 930,10 лева, без ДДС, с еурова равностойност от 171 758,33 еуро, без ДДС.

Съдът намира възраженията на ответника, че не следва да се взимат предвид ценовите параметри по Решение №Ц-27/30.12.2022 г. на КЕВР, по т. 1 от диспозитива, за неоснователни. След преглед на регулаторната практика на ответника, се установява, че практиката на КЕВР по отношение определянето на пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре през последователните четири годишни периода – от 01.01.2020 г. до 31.12.2023 г. включително, е последователна и непротиворечива. В рамките на този период, КЕВР е следвала възприетия подход при формиране на съответната пределна цена като е следвала един и същ подход при приемането на относимите административни актове, независимо от различията по товар, цени „ден напред“, обеми на активиране и системни нужди. Така същата, на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗЕ /отм/, КЕВР е постановила последователно Решение № Ц-36 от 23.12.2019 г., Решение № Ц-45 от 23.12.2020 г., Решение № Ц-44 от 30.12.2021 г. и Решение № Ц-27 от 30.12.2022 г., с които за съответните календарни години 2020 г., 2021 г., 2022 г. и 2023 г. е определяна една и съща пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране „нагоре“. Независимо от динамиката на пазарната среда и конкретните икономически условия, към момента на постановяване на всяко отделно решение, същата е възприемала идентичен ценови механизъм, а именно – пределна цена в размер на Цпдн + 100 лв./MWh, където Цпдн представлява почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима

енергийна борса“ ЕАД. В тази връзка, съдът споделя становището, че именно тази устойчива и непроменена административна практика е създала оправдани и легитимни правни очаквания в участниците на пазара, в това число и на ищеца, че и за календарната 2024 г. КЕВР ще определи пределната цена по същия модел и в същия размер, съобразно досегашния си последователен подход. Това очакване е било допълнително обосновано от факта, че в продължение на четири последователни години същата е прилагала еднотипен регулаторен механизъм, съобразен, както с принципите на Регламент /ЕС/ 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, така и с изискването за определяне на цените, при спазване на пазарния принцип.

Следва да се отбележи още, че и отмененото Решение № Ц-37 от 29.12.2023 г. на КЕВР, по т. 1 от диспозитива, по същество запазва досегашния подход на ответника, доколкото отново се определя пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре в размер на Цпдн + 100 лв./MWh. Същественото различие в този акт се изразява единствено във въвеждането на минимален праг на цената в размер на 360 лв./MWh, в противоречие на материалния закон за определяне на пределна цена /максимална/, а не минимална такава и досегашната практика на КЕВР. Посоченото допълнително ограничение, дерогира принципа на пазарно определяне на цената – аргумент, възприет и от ВАС, за отмяна на Решение № Ц-37 от 29.12.2023 г. на КЕВР, по т. 1 от диспозитива.

На следващо място, съдът намира за неоснователни възраженията на КЕВР, че е необходимо да се постанови изричен нов административен акт, който да продължи действието на Решение №Ц-27 от 30.12.2022 г. Съдът счита, че такъв акт не е наложителен, доколкото КЕВР е издала отмененото впоследствие Решение №Ц-37/29.12.2023 г., което на основание чл. 13, ал. 9 от ЗЕ, макар и незаконосъобразно подлежи на предварително изпълнение. След неговата отмяна, обаче, както бе посочено по-горе, административната преписка не е върната за ново произнасяне на органа. При тази фактическа обстановка, при отменено незаконосъобразно решение, съдът споделя становището, че не е допустимо балансиращият пазар на електрическа енергия да остане нерегулиран, без да се прилагат пределни цени. В тази връзка, с оглед спазването на един от основните принципи на правото на Европейския съюз, а именно този за защита на оправданите очаквания, и в съответствие с регулаторната практика на КЕВР, следва да се приложат ценовите параметри на предходното Решение №Ц-27 от 30.12.2022 г. на КЕВР, по т. 1 от диспозитива. Допълнително, приложението на посочения административен акт, по отношение на ценовите параметри, именно постига и целта на закона, което се признава и от самия ответник. Прилагането на пределни цени е мярка от публичноправен характер, целяща предпазване на електроенергийната система и участниците на пазара от екстремни ценови отклонения и злоупотреби на балансиращия пазар. Именно КЕВР е задължена от закона да упражнява регулаторен контрол върху ценовите нива на балансираща енергия, което следва да се осъществява при еднакви ценови параметри за продължителен ценови период, независимо в различните характеристики и динамика на балансиращия пазар.

Ето защо, след отмяна на чл. 21, ал. 1, т. 8 от Закона за енергетиката, отмяната на

Решение № Ц-37 от 29.12.2023 г. на КЕВР, по т. 1 от диспозитива и невръщане на административната преписка, единствено възможният за прилагане административен акт, регулиращ процесните обществени взаимоотношения, се явява влязлото в сила Решение №Ц-27 от 30.12.2022 г. на КЕВР, по т. 1 от диспозитива. Допълнително, следва да се отчете, че определената пределна цена от КЕВР е идентична с отмененото решение, като единствената разлика е, че при постановяване на решението от 2022 г., не е приложен незаконосъобразния критерий минимална цена от 360 лв./МВтч, каквото е сторено в отменения административен акт от 2023 г.

По отношение неизменността на настъпването на претендираните вреди:

Настоящият съдебен състав не споделя възражението на ответника, че същите били хипотетични и несигурни, тъй като зависели от множество фактори, извън прякото действие на незаконосъобразния административен акт, поради което не подлежат на обезщетяване.

От заключението на съдебно-икономическата експертиза бе установено, че ищецът е заплатил реални разходи за небаланс на ЕСО, което обстоятелство не е спорно по делото. На следващо място, вещото лице е констатирало, че нормата, която е довела до увеличението на разходите за небаланси, е въвеждането на минимална цена: „не по-ниска от 360 лв./МВтч“, тъй като в преобладаващата част от периодите на отчитане цената на пазар „ден напред“ е била по-ниска от 260 лева/МВтч и цената за небаланс, без въведен минимум ще бъде по-ниска от 360 лв./МВтч. Този извод съдебният състав намира за логичен и непротиворечив.

Изложеното се потвърждава от обясненията на вещото лице в откритото съдебно заседание от 29.04.2026 г., съгласно които изчисленията по експертизата са направени за едни и същи количества енергия, но при приложение на двете ценови формули – с прилагане на минимална цена от 360 лв./МВтч и с прилагане на реална пазарна цена +100 лв./МВтч, без незаконосъобразния минимум. Сочи се още, че стратегията на търговците и отношенията в групата не мотат да се установят по документи. В тази насока, възражението на КЕВР, че претърпените вреди са хипотетични, съдът определя като неоснователно.

Необосновани са и релевираните оплаквания на ответника, че доколкото отмененият административен акт е издаден съгласно действащото към процесния период законодателство, изключвало прилагането на принципа на оправдани правни очаквания, настоящият съдебен състав също счита за неоснователни. Следва да се отбележи, че в действителност, никой не е обещавал или гарантирал на ищеца или друг пазарен участник, че балансиращият пазар ще остане без ценови ограничения, но в случая КЕВР е издала административен акт, който е отменен поради липса на мотиви и анализ на икономическите условия и влиянието им при прилагане на изработената от КЕВР при упражняване на дискреция, формула /Решение №3388 от 01.04.2025 г. по адм. дело № 11345/2024 г. на ВАС, Трето отделение/. Тоест, наличието на последващия съдебен контрол върху акта и частичната му отмяна, противно на наведеното от ответника, показва, че правовият ред е функционирал и е защитил правата на пазарните участници,

като е отменил немотивиран, съответно незаконосъобразен акт. Именно принципа на правната сигурност, извежда възможността за реална защита на интересите на адресатите на акта и обезвреда на претърпените от тях вреди.

Твърдяното от КЕВР съответствие на действията му с приложимата европейска правна рамка, не могат да бъдат споделени от съда. Незаконосъобразността на административния акт е призната с влязло в сила решение на ВАС, което изключва възможността за ново разглеждане на мотиви за приемането му по настоящия спор.

Предвид гореизложеното, съдът приема, че е налице и втората предпоставка за ангажиране отговорността на държавата за претърпени от ищеца вреди.

По отношение точния размер на вредите, съдът възприема установеното в заключението на изготвената съдебно-икономическа експертиза. Видно от последното, ако не беше приложен отмененият съдебен акт, то ищецът щеше да заплати разходи за небаланс в по-ниски размери, като разликата между дължимата и действителнозаплатената сума, вследствие прилагането на незаконосъобразния административен акт, за процесния период възлиза общо размер от 335 930,10 лева, без ДДС/ с еурова равностойност от 171 758,33 еуро, без ДДС.

Изследването на структурата на балансиращата група на ищеца, както и на договорните връзки между „Сток енерджи“ ЕООД и членовете на тази група, съдът намира за неотнормимо към настоящия спор, доколкото същите касаят вътрешни облигационни отношения, които не са свързани с предявения иск за изплащане на обезщетение по реда на ЗОДОВ, обусловен от незаконосъобразността на определените от КЕВР цени за небаланс и произтичащите от това последици за ищеца. Размерът на вредите не зависи от начина, по който координаторът е уреждал вътрешните си отношения с членовете на балансиращата група, нито от последващото вътрешногрупово разпределение на разходите за небаланс. Съдът счита, че релевантно за настоящия правен спор е единствено какъв размер разходи за небаланс е начислил ЕСО на ищеца въз основа на незаконосъобразно определените от КЕВР цени и какъв биха бири същите, ако посоченото решение не бе постановено. Количеството небаланс, формирано от ищеца през процесния период, не е спорно между страните и представлява обективна и константна величина, която не се влияе от вътрешните отношения в рамките на балансиращата група. Освен това, съдът взе предвиди и това, че факторите, които биха могли да влияят на формирането на небаланс не могат да бъдат документално проверени, а зависят от преценка на самия търговски участник, поради което е невъзможно да се ползват за обективен критерий за преценка за вида и размера на настъпилите вреди. В тази връзка съдът прие и за неотнормимо изследването на въпроса какъв е средноаритметичният нетен баланс, изразен като процент от нетните количества електрическа енергия по съответните графици на всички координатори на балансиращи групи за всеки един от месеците през процесния период. Подобна информация няма пряко или косвено значение за установяване на релевантните по делото факти и не би могла да допринесе за изясняване на правния спор. Балансиращият пазар по своята същност представлява динамична и силно променлива среда, в рамките на която всеки координатор на балансираща група формира собствен профил на потребление,

производство и небаланс в зависимост от спецификата на участниците в групата, пазарните условия, прогнозите, търговските стратегии и множество обективни фактори. Съдебният състав не открива, а и ответникът не сочи, действаща нормативна уредба, която да въвежда правило, стандарт или нормативно определен показател, с който съответният координатор да е длъжен да съобразява поведението си или към който да поддържа определено ниво на нетен баланс.

Съдът намира, че е налице пряка причинно-следствена връзка между отменения незаконосъобразен административен акт и претърпените от ищеца вреди.

Негативният ефект върху патримониума на ищеца е пряка последица от постановеното незаконосъобразно (и съдебно отменено) решение на КЕВР. Както бе вече посочено, на 29.12.2023 г. КЕВР е приела Решение № Ц-37, с което на основание чл. 21. ал. 1. т. 8. предл. 2 от ЗЕ определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. Съгласно чл. 105. ал. 1 от ЗЕ, с цел гарантиране сигурната работа на електроенергийната система, операторът на електропреносната мрежа сключва сделки за допълнителни услуги при условията и по реда на Правилата за управление на електроенергийната система и Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) е доставчици от и/или извън страната. Операторът на електропреносната мрежа закупува разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности въз основа на тръжна процедура - чл. 105. ал. 2 от ЗЕ. Посочените услуги представляват допълнителни услуги по смисъла на § 1. т. 14 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕ, като според чл. 105. ал. 4 от ЗЕ активираната от тях нетна електрическа енергия се заплаща при условия, по ред и при цена, определени в ПТЕЕ. Съгласно § 1. т. 2 от ДР на ЗЕ, „балансираща енергия“ е активната електрическа енергия, която операторът на електропреносната мрежа активира за компенсиране на разликата между регистрираните при него договорени и фактически реализираните графици за доставка, както и колебанията на товарите е недоговорен график на доставка. Нормите, уреждащи балансиращия пазар на електрическа енергия, се съдържат в ПТЕЕ и регламентират условията за продажба и покупка на балансираща енергия с цел да се гарантира сигурност и устойчивост на националната електроенергийна система и сигурната паралелна работа на електроенергийна система на континентална Европа. С незаконосъобразното Решение № Ц-37 от 29.12.2023 г. се определя, считано от 01.01.2024г., до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране, съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре, в размер на „Цпдн + 100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh“, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, приложима по отношение на ищеца. т.к. адресати на Решението са именно координаторите на балансиращи групи и търговските участници, които отговарят за небалансите на своите обекти като координатор на балансираща група. Обстоятелството, че има сключен договор за балансиране между ищеца и ЕСО, в качеството му на независим преносен оператор, не изключва връзката между

заплатените разходи за небаланс и определените незаконосъобразни ценови параметри от КЕВР. Съдът споделя напълно становището, че ЕСО не е имало избор дали да приложи определените от КЕВР пределни цени /в случая минимални/, доколкото е било налице предварително изпълнение на административния акт. В този смисъл е и цитираната от ищеца съдебна практика на ВАС / Решение № 411 от 16.01.2023 г., по адм.д. № 1887/2022 г. ; Решение № 9212 от 17.08.2021 г. по адм.д. № 9684/2020 г.; Решение № 1105 от 28.01.2021 г. по адм.д. № 904/2020 г. ; Решение № 342/12.01.2023 г. по адм. дело № 9091/2020 г. ./

Предвид изложеното, съдът намира, че в хода на съдебното производство се установиха всички предпоставки на закона за ангажиране отговорността на ответника по реда на ЗОДОВ, поради което исковата претенция следва да бъде уважена по периоди в размер, така както е предявена/ съобразно допуснатото изменение/.

Основателността на главния иск обуславя и основателност на акцесорната претенция за заплащане на лихви върху главниците на присъжданите обезщетения.

Както бе вече посочено, с Решение №3388 от 01.04.2025 г. по адм. дело № 11345/2024 г. на ВАС, Трето отделение е оставено първоинстанционното решение на АССГ за отмяна на Решение №Ц-37 от 29.12.2023 г. на КЕВР по т. 1 от диспозитива. Именно с постановяването на посоченото решение на ВАС, от този момент, нататък за ответника е възникнало задължението да обезщети ищеца за претърпените имуществени вреди. Неизпълнението на това задължение обуславя изпадането му в забава. В резултат на това за ищеца е възникнало и правото да претендира обезщетение за забавеното изпълнение под формата на законна лихва върху дължимата сума.

Съдът приема, че изчисленията, извършени от вещото лице, са правилни и съответстват на приложимия размер на законната лихва за забава върху парични задължения, определян съгласно Постановление № 426 от 18.12.2014 г. на Министерския съвет. Размерът на дължимото обезщетение за забава е формиран след прецизно изчисление на законната лихва за съответния период, като същото е извършено помесечно с оглед действащия към всеки отделен период лихвен процент, както следва: за м. януари 2024 г. сума в размер на 234,95 лева или 120,13 евро, м. февруари 2024 г. сума в размер на 3 212,55 лева или 1 642,55 евро, м. март 2024 г. сума в размер на 4 690,34 лева или 2 398,13 евро, м. април 2024 г. сума в размер на 6 748,54 лева или 3 450,47 евро, или за обща сума в размер на 14 886,37 лева или 7 611,28 евро. Същата представлява пряка и непосредствена последица от неизпълнението в срок на задължението за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди. Ето защо предявената претенция за обезщетение за забава се явява доказана както по своето основание, така и по размер, поради което следва да бъде уважена изцяло. Върху главницата следва да бъде присъдена и законна лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на дължимата сума.

Предвид изхода на правния спор, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на разноски.

Видно от представения договор за правна помощ, е договорено възнаграждение в размер 24 000 евро, с ДДС . За същото е издадена фактура и извършено плащане по банков път / вж л.232 и сл./

По делото е направено възражение за прекомерност. Същото не е мотивирано.

Независимо от това, с оглед задължението си да съобрази практиката на СЕС, съдът взе предвид приетото в решение от 25.01.2024 г. по дело С - 438/22 на СЕС. Съобразно същото, предвид предимството на правото на Съюза, националният съд е натоварен в рамките на компетентността си с прилагане на разпоредбите на правото на Съюза, като е длъжен в случаите, когато това се налага да вземе решение да остави без приложение всяка национална правна уредба или практика по законодателен или друг конституционен ред, следва да редуцира размера на претендираното адвокатско възнаграждение. СЕС в същото решение е приел, че Наредба № 1/09.07.2004 г. е издадена от съсловна организация- Висш адвокатски съвет, макар и по законова делегация, която определя минимални размери на адвокатските възнаграждения, под размера на които не може да се договаря по- ниско възнаграждение на адвокат, нито съдът разполага с това право съгласно нейните разпоредби. В решението си СЕС е развил доводи, че процесната Наредба нарушава забраната по чл. 101, ал. 4 ДФЕС (ограничение на конкуренцията), поради което националният съд може да откаже да приложи националното законодателство. При въведеното ограничение от Висшия адвокатски съвет за размера на минималните размери на адвокатските възнаграждения, в решението на СЕС е прието, че с него в Наредбата е налице ограничение на конкуренцията "с оглед на целта" по смисъла на чл. 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с чл.4, параграф 3 ДЕС. Именно с въведената от СЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики, съдът категорично е приел, че националният съд е длъжен да не приложи национална правна уредба, вкл. и когато предвидените в тази наредбата минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги. В решението си СЕС е приел и въз основа на предходно решение по съединени дела С - 427/16 и С - 428/16 - т. 51, че определянето на минималните размери на адвокатските възнаграждения и установяването им като задължителни с национална правна уредба, е равнозначно на хоризонтално определяне на задължителни минимални тарифи, което е забранено от чл. 101, параграф 1 ДФЕС.

Съгласно цитираната Наредба /чл.7 ал.2 т.5/, при материален интерес от 350 817 лв./ превалутирана – 179 370 евро/, дължимото минимално адвокатско възнаграждение възлиза на 18 682,65 лв. / 9552 евро/, или с ДДС - на 11 462 евро.

Предвид обстоятелството, че от една страна, делото не се отличава с особено тежка фактическа и правна сложност и са проведени две съдебни заседания, а от друга, че в хода на производството е изготвена съдебно икономическа експертиза и страните са проявили значима процесуална активност, чрез изразяване и изготвяне на подробни становища и мотивирани писмени бележки, съдът намира, че справедливият размер на дължимото адвокатско възнаграждение възлиза на 14 328 евро / 50% над минимума/, или на 17 194 евро, с ДДС. В полза на ищеца следва да се присъди и сумата от 25,56 евро – ДТ и 1465,55- възнаграждение за вещо лице. Общият размер на дължимите

разноски възлиза на 18 685 евро.

Воден от горното Административен съд София-град, първо отделение, 18-ти състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ, булстат[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], р-н О., [улица] **да заплати** на „СТОК ЕНЕРДЖИ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 4550, [улица], обезщетение за имуществени вреди, причинени от отменено с Решение № 10306 от 28.06.2024 г. по адм. дело №896/2024 г. на АССГ, оставено в сила с Решение №3388 от 01.04.2025 г. по адм. дело № 11345/2024 г. на ВАС, като незаконосъобразно, Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР, в частта му от т. 1 от диспозитива, в размер общо на **179 369,61 евро** (сто седемдесет и девет хиляди триста шестдесет и девет евро и шестдесет и един цента), от които главница в общ размер на 171 758,33 евро (сто седемдесет и една хиляди седемстотин петдесет и осем евро и тридесет и три цента) и законни лихви в общ размер на 7 611,28 евро (седем хиляди шестстотин и единадесет евро и двадесет и осем цента), разпределени както следва:

-сумата от 2 710,85 евро (две хиляди седемстотин и десет евро и осемдесет и пет цента), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за периода 01.01.2024г.-31.01.2024 г.;

-законна лихва за забава в размер на 120,13 евро (сто и двадесет евро и тринадесет цента) върху горепосочената главница за периода от 01.04.2025 г. до 04.08.2025г.;

-сумата от 37 066,24 евро (тридесет и седем хиляди и шестдесет и шест евро и двадесет и четири цента), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за периода 01.02.2024г. - 29.02.2024 г.;

-законна лихва за забава в размер на 1 642,55 евро (хиляда шестстотин четиридесет и две евро и петдесет и пет цента) върху горепосочената главница за периода от 01.04.2025 г. до 04.08.2025 г. ;

-сумата от 54 116,90 евро (петдесет и четири хиляди сто и шестнадесет евро и деветдесет цента), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за периода 01.03.2024г.- 31.03.2024 г.;

-законна лихва за забава в размер на 2 398,13 евро (две хиляди триста деветдесет и осем евро и тринадесет цента) върху горепосочената главница за периода от 01.04.2025 г. до 04.08.2025 г.;

-сумата от 77 864,34 евро (седемдесет и седем хиляди осемстотин шестдесет и четири евро и тридесет и четири цента), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за периода 01.04.2024г.-30.04.2024 г.;

-законна лихва за забава в размер на 3 450,47 евро (три хиляди четиристотин и петдесет евро и четиридесет и седем цента) върху горепосочената главница за периода от 01.04.2025 г. до 04.08.2025 г.; **ВЕДНО** със законната лихва върху главницата от 171 758,33 евро (сто седемдесет и една хиляди седемстотин петдесет и осем евро и тридесет и три цента), считано от датата на завеждане на исковата молба -05.08.2026г., до окончателното и изплащане.

ОСЪЖДА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ, код по БУЛСТАТ[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], р-н О., [улица] **да заплати** на „СТОК ЕНЕРДЖИ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 4550, [улица], **разноски** за водене на делото в размер на 18 685 евро /осемнадесет хиляди шестстотин осемдесет и пет евро/.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ